
Plenarinio posėdžio dokumentas

3.6.2015

B8-0532/2015

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Tarybos ir Komisijos pareiškimų

pagal Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį

dėl padėties Vengrijoje
(2015/2700(RSP))

**Sophia in 't Veld, Louis Michel, Cecilia Wikström, Filiz Hyusmenova,
Gérard Deprez, Jean-Marie Cavada, Ramon Tremosa i Balcells,
Marielle de Sarnez**
ALDE frakcijos vardu

**Europos Parlamento rezoliucija dėl padėties Vengrijoje
(2015/2700(RSP))**

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties preambulę, ypač į jos antrą ir ketvirtą–septintą įtraukas,
- atsižvelgdamas visų pirma į ES sutarties 2 straipsnį, 3 straipsnio 3 dalies antrą įtrauką, 6 ir 7 straipsnius, taip pat į ES sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) straipsnius, susijusius su pagarba pagrindinėms teisėms ES, jų skatinimu ir apsauga,
- atsižvelgdamas į 2000 m. gruodžio 7 d. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją (toliau – Chartija), paskelbtą 2007 m. gruodžio 12 d. Strasbūre ir įsigaliojusią kartu su Lisabonos sutartimi 2009 m. gruodžio 1 d.,
- atsižvelgdamas į Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją (EŽTK), Europos Sąjungos žmogaus teisių teismo praktiką ir į Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos, Ministrų Komiteto, žmogaus teisių komisaro ir Venecijos komisijos bei kitų stebėsenos organų konvencijas, rekomendacijas, rezoliucijas ir pranešimus,
- atsižvelgdamas į savo 2013 m. liepos 3 d. rezoliuciją „Pagrindinių teisių padėtis Vengrijoje: standartai ir praktika (pagal 2012 m. vasario 16 d. Europos Parlamento rezoliuciją)¹“,
- atsižvelgdamas į 2014 m. vasario 27 d. rezoliuciją dėl pagrindinių teisių padėties Europos Sąjungoje (2012 m.)²,
- atsižvelgdamas į 2014 m. kovo 19 d. Komisijos komunikatą „Naujos ES priemonės teisei valstybei stiprinti“ (COM(2014) 0158),
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos žmogaus teisių komisaro 2014 m. gruodžio 16 d. pranešimą, parengtą po jo vizito Vengrijoje 2014 m. liepos 1–4 d.,
- atsižvelgdamas į 2014 m. gruodžio 16 d. patvirtintas Europos Sąjungos Tarybos ir valstybių narių susitikimo Taryboje išvadas dėl teisinės valstybės principų laikymosi užtikrinimo,
- atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto 2015 m. sausio 22 d. klausimą dėl žmogaus teisių padėties Vengrijoje,
- atsižvelgdamas į Tarybos ir Komisijos pareiškimus dėl ES demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių užtikrinimo sistemos, padarytus Europos Parlamento 2015 m. vasario 11 d. plenarinio posėdžio diskusijų metu,

---

¹ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0315.

² Priimti tekstai, P7_TA(2014)0173.

- atsižvelgdamas į 2015 m. gegužės 7 d. Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto surengtą keitimąsi nuomonėmis dėl Pirmininkų sueigos 2015 m. balandžio 30 d. sprendimo dėl galimų padarinių, jei valstybė narė nusprendžia vėl pradėti taikyti mirties bausmę, įskaitant jos teises ir jos, kaip Europos Sąjungos narės, statusą,
  - atsižvelgdamas į Tarybos ir Komisijos pareiškimus dėl padėties Vengrijoje, padarytus Europos Parlamento 2015 m. gegužės 19 d. plenarinio posėdžio diskusijoje,
- A. kadangi Europos Sąjunga grindžiama šiomis vertybėmis: pagarba žmogaus orumui, laisve, demokratija, lygybe, teisine valstybe ir pagarba žmogaus teisėms, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises, ir kadangi šios vertybės yra bendros valstybėms narėms, gyvenančioms visuomenėje, kurioje vyrauja pliuralizmas, nediskriminavimas, tolerancija, teisingumas, solidarumas ir moterų bei vyrų lygybė (Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnis);
  - B. kadangi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija draudžiama bet kokia diskriminacija, ypač dėl asmens lyties, rasės, odos spalvos, tautinės ar socialinės kilmės, genetinių bruožų, kalbos, religijos ar tikėjimo, politinių ar kitokių pažiūrų, priklausymo tautinei mažumai, turtinės padėties, gimimo, negalios, amžiaus, seksualinės orientacijos;
  - C. kadangi, kaip nurodyta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 2 straipsnyje, „niekam negali būti paskirta ar įvykdyta mirties bausmė“;
  - D. kadangi tinkamai laikantis 1951 m. liepos 28 d. Ženevos konvencijos ir jo 1967 m. sausio 31 d. protokolo nuostatų, susijusių su pabėgėlių statusu, ir pagal Europos bendrijos steigimo sutartį užtikrinama prieglobsčio teisė;
  - E. kadangi dėl neseniai vykusio Vengrijos vyriausybės kišimosi ir ypač per pastaruosius dvylika mėnesių labai pablogėjo padėtis, susijusi su žiniasklaidos laisve ir pliuralizmu, kova su netolerancija ir diskriminavimu, imigrantų, prieglobsčio prašytojų ir pabėgėlių žmogaus teisėmis, susirinkimų ir asociacijų laisve, išsilavinimo ir akademinio tyrimų laisve, vienodu požiūriu į religijas ir įsitikinimus, pilietinės visuomenės organizacijos veiklos apribojimais ir kliūtimis, mažumoms priklausančių žmonių, įskaitant romus ir LGBTI teisėmis, teisminių institucijų nepriklausomumu ir daugeliu susirūpinimą keliančių įtarimų korupcija, kuria paminamas teisinės valstybės principas;
  - F. kadangi 2015 m. balandžio 24 d. Vengrijos vyriausybė paskelbė pradedanti nacionalinio lygmens konsultacijas dėl imigracijos ir paskelbė 12 punktų klausimyną, skirtą visiems vyresniems kaip 18 metų Vengrijos piliečiams; kadangi dauguma klausimų yra primetantys atsakymus ir retorinio pobūdžio, nustatydami šališką ir tiesioginį ryšį tarp migracijos reiškinio ir grėsmės saugumui;
  - G. kadangi Vengrijos Ministras Pirmininkas Viktor Orbán sakydamas kalbą 2015 m. balandžio 28 d. Pėče pareiškė, kad Vengrijoje vėl turėtų būti svarstomas mirties bausmės klausimas, ir panašius pareiškimus padarė 2015 m. gegužės 1 d. per pokalbį nacionalinio radijo laidoje, pridėdamas, kad sprendimas vėl pradėti taikyti mirties bausmę turėtų priklausyti išimtinai valstybių narių kompetencijai, taip nukrypdamas nuo ES sutarčių nuostatų;
  - H. kadangi be žodinių pareiškimų ir deklaracijų spaudoje ir socialinėje žiniasklaidoje,

Komisija dar nesiėmė jokių oficialių veiksmų dėl naujausių įvykių Vengrijoje ir nepaskelbė jokių oficialių pranešimų dėl Vengrijos vyriausybės parengto klaidinančio klausimyno dėl imigracijos ir dėl Vengrijos Ministro Pirmininko Viktoro Orbáno pareiškimų dėl mirties bausmės;

- I. kadangi Tarybai pirmininkaujanti valstybė savo pareiškimė dėl padėties Vengrijoje, pristatytame Europos Parlamento 2015 m. gegužės 19 d. plenarinio posėdžio diskusijoje, paskelbė, kad Taryba dar neaptarė padėties Vengrijoje ir todėl dar nepriėmė jokios oficialios pozicijos šiuo klausimu;
  - J. kadangi, siekiant reaguoti į esamą padėtį Vengrijoje, nereiktų išskirti jokios konkrečios valstybės narės ar jos vyriausybės, bet išpildyti visų ES institucijų ir ypač Komisijos, kaip Sutarčių sergėtojos, bendrą įsipareigojimą užtikrinti, kad visose Sąjungoje ir visose valstybėse narėse būtų taikomos Sutartys ir Chartija ir kad jų būtų laikomasi;
1. tvirtai pabrėžia savo įsitikinimą, kad mirties bausmė yra nesuderinama su tokiomis vertybėmis kaip pagarba žmogaus orumui, laisve, demokratija, lygybe, teisinės valstybės principu ir pagarba žmogaus teisėms, kuriomis grindžiama Sąjunga, ir kad dėl šios priežasties bet kuri valstybė narė, vėl pradėdanti taikyti mirties bausmę, pažeistų Sutartis ir ES pagrindinių teisių chartiją; primena, kad valstybei narei šiurkščiai pažeidus ES sutarties 2 straipsnyje nurodytas vertybes būtų pritaikyta 7 straipsnio procedūra;
  2. kuo griežčiausiai smerkia viešąsias konsultacijas dėl imigracijos, kurias inicijavo Vengrijos vyriausybė, nes jose remiamasi klaidingomis ksenofobinėmis nuostatomis ir prieglobsčio prašantys migrantai prilyginami grėsmei saugumui; smerkia šių vyriausybės lėšomis remiamų viešųjų konsultacijų šališkumą ir netinkamą panaudojimą neapykantos retorikai skleisti, o tai yra nesuderinama su vertybėmis, kuriomis grindžiama Sąjunga; mano, kad atsakymus primetantis ir šališkas klausimynas pažeidžia pagrindinius demokratinio konsultavimo proceso standartus ir negali pateikti jokių objektyvių išvadų, kuriomis būtų formuojama ateities politika; ragina Vengrijos vyriausybę nedelsiant nutraukti savo konsultacijų procesą;
  3. susirūpinęs pažymi, kad šie naujausi įvykiai papildo nemažą skaičių per pastaruosius metus padarytų pažeidimų ir išpuolių prieš teisinės valstybės principą, demokratiją ir pagrindines teises Vengrijoje, ir tai, kartu sudėjus, galėtų reikšti kylančią sisteminę grėsmę teisinės valstybės principui šioje valstybėje narėje;
  4. apgailestauja, kad Taryba visiškai nesureagavo į naujausius įvykius Vengrijoje, ir smerkia Tarybos ir valstybių narių įsipareigojimo užtikrinti teisinės valstybės principo paisymą, kaip nurodyta 2014 m. gruodžio 16 d. Europos Sąjungos Tarybos išvadose, stoką; prašo Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Vadovų Tarybos ilgiau nebedelsiant surengti diskusiją dėl padėties Vengrijoje ir priimti išvadas;
  5. ragina Komisiją pasinaudoti pirmąja ES teisinės valstybės stiprinimo sistemos pakopa ir todėl nedelsiant inicijuoti išsamų stebėsenos procesą dėl demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių padėties Vengrijoje, įvertinant galimą šiurkštų vertybių, kuriomis grindžiama Sąjunga, pažeidimą pagal ES sutarties 2 straipsnį, įskaitant keletą kitų priemonių, kurios blogina demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių padėtį, poveikį, ir įvertinti, ar toje valstybėje narėje iš tikrųjų kyla sistemine grėsmė

teisinės valstybės principui, kuri galėtų išsivystyti į akivaizdų šiurkštaus pažeidimo pagal ES sutarties 7 straipsnį pavojų; prašo Komisijos iki 2015 m. rugsėjo mėn. pateikti ataskaitą Parlamentui ir Tarybai;

6. ragina Komisiją pateikti teisėkūros pasiūlymą dėl ES demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių mechanizmo, kaip priemonės užtikrinti visų valstybių narių pasirašytos Chartijos ir Sutarčių laikymąsi ir vykdymą, sukūrimo, remiantis bendrais ir objektyviais rodikliais, ir be atrankos ir vienodu pagrindu atlikti nešališką metinį pagrindinių teisių, demokratijos ir teisinės valstybės padėties įvertinimą visose valstybėse narėse, kartu taikant atitinkamus privalomus ir taisomuosius mechanizmus siekiant užpildyti esamas spragas ir sudaryti sąlygas automatiniam ir laipsniškam reagavimui į teisinės valstybės principo ir pagrindinių teisių pažeidimus valstybių narių lygmeniu; paveda savo Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetui prisidėti prie šio teisėkūros pasiūlymo rengimo ir plėtojimo ir savo iniciatyva pateikti teisėkūros pranešimą, kuris būtų priimtas iki metų pabaigos;
7. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijai, Tarybai, Vengrijos prezidentui, vyriausybei ir parlamentui, valstybių narių ir šalių kandidačių vyriausybėms ir parlamentams, ES pagrindinių teisių agentūrai, Europos Tarybai ir Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai.